

lomeo, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Mme Lydia Mutsch et M. Marc Zanussi.

Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen elo zum Rapport vun der Commission des Finances et du Budget iwwert de Projet de loi 4700, de Statsbudget vum Joer 2001, an dat esou wéi et am Artikel 105 vum Chamberreglement festgehalten ass.

D'Wuert huet de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Gusty Graas.

3. Projet de loi 4700 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'Etat pour l'exercice 2001

Rapport de la Commission des Finances et du Budget

M. Gusty Graas (DP), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi ech am Optrag vun der Finanz- a Budgetskommissioun ugefaangen hunn, mech mam Budgetsrapport 2001 ausernee ze setzen, hunn ech mir selbstverständlech Gedanken iwwert d'Bedeutung vun dësem Exercice gemaach. De „Petit Robert“ definéiert den Terme „Rapport“ iwwregens mat folgende Wieder: „Action de raconter, d'exposer à quelqu'un ce qu'on a vu et ce qu'on a entendu.“

Wann ee wëllt wëssen, wat de Leit hir Meenung ass, wann ee wëllt héieren a gesinn, wou d'Problemer sinn déi dëst Land huet, da muss ee sech mat esouvill wéi méiglech Acteurë vun eiser Gesellschaft ënnerehalen. Déi 39 Entrevuen, déi ech finalement mat Leit aus alle soziale Schichten hat, hu mir et erlaabt e relativ prezist Bild vun de Vuen iwwert de Funktiement vun eiser Gesellschaft an eisem Stat ze zeichnen. Dës ganz nützlech Gespréicher hunn och gewisen, datt eist Land, wat zënter enger Rei vu Joren ouni Zweifel vum Wuelstand verwinnt gëtt, trotzdeem seng Schiet-säite kennt.

De Rapport iwwert de Budget vum Stat presentéieren, heescht un éischter Stell, sech mat der ekonomescher Situatioun vum Land auserneesetzen. Et heescht awer och, sech allgemeng Gedanken iwwert d'Problemer an d'Erausforderunge vun enger Gesellschaft ze maachen, déi an engem permanente Wiessel ass, an d'Antworten, déi d'Regierung, a virun allem mir, d'Chamber, dorop wëlle ginn, ze exposéieren.

Bei de Budgetsdebatten, esou wéi si hei zu Lëtzebuerg gefouert ginn, geet et awer och drëm, d'Politik vun der Regierung ze kontrolléieren an hir d'Vertrauen auszuschwätzen oder och net.

Fir de Rôle vun der Chamber an dësem Prozess ze stäerken, an doriwwer sinn ech och ganz zefridden, ware jo vun deenen eenzelne Kommissiounen, déi hir Beräicher jo vill méi am Detail kennen, Avien zu deenen eenzelnen Departementer formuléiert ginn. Dat war ouni Zweifel eng wäertvoll an nützlech Aarbecht,

an ech wëll och hinnen alleguer am Numm vun der Finanz- a Budgetskommissioun merci soen.

Erlaabt mir och dorun ze erënneren, datt eis Kommissioun sech an net manner wéi 10 Sitzungen intensiv mam Budget 2001 befaasst huet. Ech wëll dofir och menge Kollegen an dëser Kommissioun merci soen, fir hiren Intérêt dee si an dëse Sitzunge gewisen hunn.

Eng Feststellung an eng Suggestioun wëll ech awer an dësem Zesammenhank maachen: D'Chamber hält eréischt um Budgetprozess Deel, wann de Budget schonn opgestallt ass. Ännerungen oder Amendementer gi kaum vun der Chamber gemaach. Dat ass scho bal eng Tradition zu Lëtzebuerg. A verschidene Länner ronderëm eis ass dat anescht. Do ass d'Parlament méi aktiv an d'Budgetsprozedur implizéiert. Et ass dofir meng perséinlech Meenung, datt mir eis mol solle Gedanke maachen iwwert de Rôle vun der Chamber an der Budgetsprozedur.

Ech wëll awer op dëser Plaz och besonnesch op déi verschidden Avie vum Conseil d'Etat a vun de Chambres professionnelles hiweisen. Si stellen ouni Zweifel eng Beräicherung vun der Diskussioun ëm de Statsbudget duer. Falsch wär et jiddefalls, déi Efforen ze minimiséieren. Mir hunn dëst Joer eng aner Diskussionsformel unanimement an der Kommissioun ausgewielt.

Fir d'éischte Kéier ass de Rapporteur selwer am Optrag vun der Finanz- a Budgetskommissioun bei d'Chambres professionnelles gaangen, fir mat hinnen iwwert de Budget ze diskutéieren. Ech muss och soen, datt dës Formel bei alle Chambres professionnelles, mat Ausnahm vun enger eenzeger, e gudden Uklang fonnt huet. Dofir soll vun dëser Plaz och nach eemol alle Gesprächspartner merci gesot ginn, fir déi ganz konstruktiv Diskussiounen, déi ech mat hinnen hat.

Dëse Bericht, deen lech jo haut am Numm vun der Finanz- a Budgetskommissioun presentéiert gëtt, ass mat Sécherheet minutiéis virbereet ginn. Et ass elo och de Moment, wou enger Rei vu Leit een éierlechen a grouse Merci soll ausgedréckt ginn, well ouni hir wäertvoll Mataarbecht dat dach voluminöst Dokument net hätt kënne realiséiert ginn. Ech denken hei un éischter Linn un d'Mataarbechter aus der DP-Fraktioun, an ech wëll hei besonnesch op den enormen Asaz vum Fraktiounssekretär Dan Theisen hiweisen. Si alleguer zesammen hunn an de leschte Wochen a Méint enorm vill Aarbecht geleescht.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, heiansdo huet een d'Gefill, wéi wa mir hei zu Lëtzebuerg geleeëntlech de Problem hätten, dat Wesentlech vun deem Onwesentlechen ze trennen. Gëtt oft eng gewëssen Onzefriddenheet virdemonstréiert, oder hu mir tatsächlech Ursach fir munches a Fro ze stellen? Feelt eis net awer geleeëntlech de Bléck iwwert d'Grenzen? Dat si Gedanken, déi engem komme

müssen, wann ee sech méi genau mam Budget vum Joer 2001 auseruesetzt.

Et ass e Budget, deem ouni Zweifel an nei Dimensionen abrécht, ee Budget dee vun engem excellenten ekonomeschen Ëmfeld gekennzeechent ass. Ee Budget, deem awer och eng historesch Dimensioun huet, an zwar well et deem éischten ass, deem an Euro libelléiert ass. E wichtegt Symbol an de Bewäis, datt mir als Lëtzebuerg eis definitiv als e Kärstéck vun engem vereenten Europa etabléiert hunn.

Et ass awer och e Signal un d'Bierger an un d'Entreprises, datt spéitstens den 1. Januar 2002 d'Eenheitswährung definitiv als Realitéit kann ugesi ginn. Den Traité vu Maastricht, deem den 1. November 1993 a Kraaft getrueden ass, huet jo d'Aféierung vum Euro virgesinn. D'Eenheitswährung ass ouni Zweifel ee grouesse Succès fir Europa a fir Lëtzebuerg.

Trotz der momentaner Schwächt vun der gemeinsamer Währung no bausse sollte mir Vertrauen a si hunn, well si bitt elo schonn eng Rei vu Virdeeler. Fir d'Entreprises, déi exportéieren an importéieren, ass de Risiko vum Changeverloscht op Geschäfte mat Länner ausserhalb der Eurozon limitéiert. Hei musse mir awer d'Leit nach méi sensibiliséieren, fir datt den Iwwergank vun eisem Frang op den Euro, dee jo an dräi Etappe virgesinn ass, sech ka gutt ofwéckelen.

All Budget ass natierlech op der Recettësäit konditionéiert duerch déi wirtschaftlech Situatioun vum Land. Erlaabt mer dofir an enger éischer Phas den Ist-Zoustand vun eiser Ekonomie ze beliichten.

Ënner anerem den FMI, d'OECD, den Eurostat, d'BCL an de Statec gi jo regelméisseg op d'wirtschaftlech Situatioun vu Lëtzebuerg, vun Europa a vun der Welt an. Wat een aus all deenen Analysen awer ëmmer erëm erausliese kann, ass - a wie verwonnert et -, datt d'wirtschaftlech Situatioun zu Lëtzebuerg excellent ass. Mir hunn eis scho bal dru gewinnt, datt dat esou ass. Dobäi ass et awer mat Sécherheet keng Selbstverständlechkeet!

All Décisiounen, déi mir treffen, oder déi an eisen Nopeschlänner, an Europa, jo souguer an der ganzer Welt getraff ginn, hunn iergendwéi hiren Nidderschlag op eis Ekonomie. Lëtzebuerg ass, vläicht vill méi wéi aner Länner, ofhängeg vun Décisiounen, déi am Ausland getraff ginn.

Wa mir déi falsch Décisiounen hei am Land treffen, da kritt eis Ekonomie Problemer. Wann an Europa an an der Welt Décisiounen geholl ginn, déi schlecht si fir eist Land, da kréie mir och Problemer.

Dofir ass et eminent wichtig, datt Lëtzebuerg gutt vertrauen ass am Ausland, an Europa an an der Welt. Eis Stëmm, där een am Ausland, obwuel mir e klengt Land sinn, nolauschtert, ass enorm wichtig fir d'Zukunft vun eisem Land an eiser Ekonomie. Mir kënnen awer net just ëmmer nëmme verlaangen, ouni

eppes ze ginn. Et geet hei ëm d'Crédibilitéit vu Lëtzebuerg bei sengen internationale Partner.

Dës Bewosstsäin ass wichtig, wa mir eise Wuelstand hei am Land wëlle behalen. An dës Wuelstand léisst sech liicht an e puer Zuelen illustréieren, déi awer och weisen, wéi gutt et eiser Ekonomie geet a wéi ofhängeg mir awer vum Ausland sinn:

D'OECD erwaart fir d'Joer 2001 ee Wuesstum vun 3,0% an der Eurozon a vu 6,2% zu Lëtzebuerg. Fir d'lafend Joer rechent de Statec hei zu Lëtzebuerg mat engem Wuesstum vum PIB vun 8,3%. Zënter 1985 an 1999 ass eis Ekonomie duerchschnëttlech ëm 5,5% gewuess. Dat ass ouni Zweifel déi beschte Performance an Europa.

Déi direkt auslännesch Investissementer sinn en immens wichtegt Element vun eiser nationaler Ekonomie. 1998 goufen esou zum Beispill 16,85 Milliarden Euro, also ee Montant méi grouss wéi eise PIB, hei zu Lëtzebuerg vun auslännesche Sociéitéiten investéiert. De Wuesstum vun eiser Ekonomie gëtt zum gréissten Deel vum Finanzsecteur beaflosst. Dernieft sinn et awer och d'Secteur vum Transport an de Kommunikatiounen, déi eng bedeitend Roll spillen. Aner Secteur wéi dee vun der Konstruktioun, der Hôtellerie an dem Immobilier, hunn och eng gewësse Croissance ze verzechnen.

Dës positiv wirtschaftlech Entwécklung erkläert och ënner anerem de permanente Réckgang vum Chômage, deem Enn Oktober bei 2,6% loung. Eist Land ass de Moment an enger Phas, wou souvill Aarbechtsplaze wéi nach ni virdu geschafe ginn. Den Emploi total intérieur ass an denen éischte 7 Méint vum Joer ëm 5,5% an d'Luucht gaangen an den Emploi salarié erreecht souguer eng Progressioun vu 5,8%. Vun 100 netto neigeschafenen Aarbechtsplazen hunn d'Net-Résidents der 64 besat. De Moment kommen all Dag 89.000 Leit aus den Nopeschlänner hei op Lëtzebuerg schaffen. Viru Jore waren et der vill manner. Eise wirtschaftlechen Erfolleg wierkt also wéi e Magnét.

D'Analys vun der ekonomescher Situatioun wier awer net komplett, wann ee sech keng Gedanken iwwer d'Entwécklung vun der Inflatoun géng maachen. Et muss ee feststellen, datt leider d'Inflatoun och hei zu Lëtzebuerg sech nees bemierkbar mécht. Am Mount Oktober ass den Taux vun dem IPCN, also dem Indice des prix à la consommation nationale, op 3,45% geklommen. Allerdéngs ass d'Finanz- a Budgetkommissioun der Meenung, datt dës Entwécklung nach net préoccupant ass. Mä mir däerfen dës Tendenz awer och net aus den Ae verléieren.

D'Inflatoun ass hei zu Lëtzebuerg natierlech un éischer Linn ofhängeg vun zwee Facteuren, op déi mir als oppen Ekonomie wéineg Awierkungsméiglechkeeten hunn: Éischtens de Präis vum Pétrol um inter-

nationale Maart an zweetens de Cours vum amerikaneschen Dollar par rapport zum Euro.

De Statec rechent fir d'Joer 2001 mat engem duerchschnëttlechen Inflationunstaax vun 2,1%. Sécher musse mir de Phenomeen vum Auto-allumage évitéieren. Et gëtt Stëmmen, déi mengen, déi automatesch Upassung vun de Gehälter an d'Steierreform kéinten inflationunsdreiwend sinn. D'Finanz- a Budgetskommissioun ass awer der Meenung, datt d'Erfale vun dräi Indexranchen tëschent 1999 an 2001 - ouni wëllen de Prinzip vun der Tarifautonomie hei a Fro ze stellen - misst eng gewësse Pressioun op d'Gehälterverhandlungen ophiewen, soudatt den Auto-allumage an de Limite bleift.

Donieft missten den héijen öffentlechen Investitionsniveau an déi steigend Offer vun Aarbechtsplazen d'Inflationunsgeloren a Grenzen halen. Op dëser Plaz soll iwwregens och un eng rezent Etüd vum CRP Gabriel Lippmann erënnert ginn, déi zur Konklusioun kënnt, datt eng Augmentatioun vun de Salairen ëm 5% nëmmen en Impakt vun 0,02% op d'Inflationun hätt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mir, e puer Reflexiounen iwwert déi eigentlech Budgetpolitik ze maachen. Si ass virun allem duerch dräi Punkte gekennzeechent:

Si ass éischtens konditionéiert duerch d'Konvergenzkritäre vu Maastricht. Zënter 1993 erfëllt hei Lëtzebuerg voll seng Aufgab, sou wéi dat am Artikel 104 C virgesinn ass. Och fir d'Joer 2001 ass eise Budget am Equiliber an eis öffentlech Schold läit bei 5,6% vum PIB, also nach wäit ewech vun deenen erlaabte 60%. D'Statsschold beleeft sech op 696,58 Milliounen Euro, dat sinn 3,56% vum PIB. Begréissenswäert ass et, datt d'Regierung decidéiert huet, d'Statsschold bis d'Joer 2007 op Null erofzesetzen.

De Stabilitéits- a Wuesstumspakt hält Regele fest, déi déi 11 Staten aus der Eurozon respektéiere mussen, fir am Aklang mam Artikel 109 J vum Traité de Maastricht ze sinn. Et kann een also behaupten, datt déi national Budgetpolitiken net méi exklusiv d'Kompetenz vun deenen eenzelne Memberstate sinn. De Lëtzebuerger Stabilitéitsprogramm, deem iwwregens ouni Reserven um europäeschen Niveau ugeholl gi war, schreift sech an dat neit europäescht Ëmfeld an, wat d'Koordinatioun vun de politeschen Ekonomien ubelaangt. Folgend Haaptkritäre sinn do bei der staatlecher Finanzpolitik ze respektéieren:

- D'Finanzkapassitéit vum öffentleche Secteur muss excédentaire bleiwen.
- De Solde budgétaire vun der Administration centrale muss am Gläichgewicht sinn.
- De Wuesstum vun de lafenden Ausgabe muss ënnert dem Wuesstum vun dem Gesamtbudget bleiwen.

Als zweete Punkt, deem d'Budgetpolitik beaflosst, muss een op d'„Grandes orientations des politiques économiques“, ofgekierzt GOPE, hiweisen, wou all Joer am Kader vun der makro-ekonomescher Koordinatioun Verhalensregelen um communautairen Niveau definéiert ginn.

Drëttens ass d'Budgetpolitik natierlech och konditionéiert duerch de Koalitionsaccord. Sou huet sech dës Regierung ënner anerem derzou verpflichtet, datt d'Progressioun vun den Ausgaben à moyen terme net d'Limite vum Wirtschaftswuesstum dépasséiert. Och sollen eventuell Iwwerschëss virrangeg an Investitionsfongen affektéiert ginn an d'Statsschold soll geréng bleiwen.

Zënter Joren ass op dëser Plaz ëmmer iwwert d'Véridicitéit vum Budget diskutéiert ginn. Et ass jo zu Recht oder zu Onrecht behaupt ginn, d'Regierung géing bewusst d'Recettë sous-estiméieren, an dat mam bekannte Szenario. An all deene Jore sinn du regelméisseg héich Plus-valuen entstanen, déi dann op Grund vun enger Décisioun duerch d'Regierung affektéiert goufen.

Mä bei dësem Budget ginn nei Weeër ageschloen. D'Regierung huet sech bei der Estimatioun vun de Recetten an den Dépense vum dem sougenannte favorable Szenario vun hirem aktualiséierte Programme de stabilité 2000-2003 guidéiere gelooss. Deement-sprechend: tabléieren d'Recetten an d'Dépense fir d'Joer 2001 op engem Wuesstum vum PIB réel vu 6%. Recetten an Héicht vu 5,429 Milliarden Euro stinn Dépenses an Héicht vun 5,425 Milliarden Euro entgéint.

99,38% vun de Gesamtrezettë sinn iwwregens Recettes courantes. De Budget 2001 ass also am Gläichgewicht a weist nach ee lichte Excédent vu 4,39 Milliounen Euro op. An dat ouni en neien Emprunt ze contractéieren. Hei spigelt sech also ouni Zweifel eng virsiichteg Finanzpolitik erëm, déi op d'Zoustëmmung vun der Finanz- a Budgetskommissioun stéisst. Allgemeng ka festgehalen ginn, datt déi finanziell Situatioun vun eisem Land ganz gesond ass.

Et kann ee vum Budgetsprojekt 2001 insgesamt behaupten, datt en den Orientatiounen, sou wéi se vum europäesche Conseil fir Budgetspreparatiounen 2001 festgehalen goufen, Rechnung dréit.

Dëse Budget ass natierlech och gekennzeechent duerch d'Gesetz vum 8. Juni 1999 iwwert d'Kontabilitéit an d'Trésorerie vum Stat. Déi geleefeg Terme vu Recettes an Dépenses ordinaires respektiv extraordinaires si jo ersat ginn duerch Recettes an Dépenses courantes respektiv en capital.

Den Artikel 6 vum dësem Gesetz gesäit dann och vir, datt Annexë musse beim Budgetsprojekt bäigeluegt ginn, déi verschidden Erklärungen ginn, sou ënner anerem iwwert d'Spezialfongen an d'Reserven. Or,

grad an dësem Punkt muss ee feststellen, datt d'Explikatiounen iwwer d'Situatiounen vun de Fongen an de Reserve vum Stat am Budgetsdokument net komplett sinn. D'Chambre de Travail dréckt sech an hirem Avis méi däitlech aus: „La Chambre de Travail proteste contre l'absence de chiffres relatifs à la réserve de l'Etat dans le projet de budget pour l'exercice 2001“.

Dofir soll d'Regierung och opgefuerdert ginn, am Sënn vu méi enger grousser Transparenz, spéitstens beim nächste Budgetsprojekt eng genau Situatioun vun alle Spezialfongen, och vun deene klengsten, virzege-sinn. Als Beispill soll hei de Fonds communal de péréquation conjoncturale genannt ginn, deen - ouni iergendengem Gemengepolitikker heibannen ze no ze trieden - dach deem engen oder anere vun hinnen iwwerhaupt emol net dierft bekannt sinn. Eréischt duerch eng parlamentaresch Ufro ass matgedelt ginn, datt dëse Fong ëmmerhi mat 1,5 Milliarde Lëtzebuerger Frang dotéiert ass an datt déi lescht 5 Joer dëse Fong kee Mouvement méi kannt huet. Et wier also wünschswäert, wann deen nächste Budget eng genee Oplëschtung vun alle Fongen, och deene klengsten, wéi gesot, géng enthalten.

Wat d'Presentatioun vum Budgetsdokument u sech ugeet, muss ech awer hei nach ervirhiewen, datt zevill Artikelen am Budget net kloer libelléiert sinn an et geleeëntlech un Erklärungen feelt. Beschreibungen wéi Indemnités pour services extraordinaires oder Dépenses diverses sinn, a mengen Aen, zevill vague. Et wier munchmol ubruecht, wann een d'Artikelen wa méiglech méi prezis erkläre kéint. Och bei de Subsiden, déi de Stat vergëtt, fënnt ee kaum aus dem Budget eraus, wien dann elo d'Bénéficiairë vun dëse Subside sinn. Hei wier ze iwwerleeën, ob een doriwwer net an Zukunft soll méi genee Opschluss ginn.

Enn Oktober huet den Avoir net vum Stat 1,98 Milliarden Euro bedroen. Zu Recht gëtt sech oft d'Fro gestallt ob de Rendement vun dësem Kapital net kéint verbessert ginn. Den Artikel 93 vum Gesetz vum 8. Juni 1999 iwwert d'Kontabilitéit an d'Trésorerie vum Stat mécht et jo méiglech, méi laang Placementer ze maachen. Et ass ze begreissen, datt d'Regierung elo wëlles huet, en Deel vun dësem Avoir méi rentabel unzeleeën. An ech ginn och dovun aus, datt den Här Budgetsminister eis do muer wäert méi genee Explikatiounen ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'CSV-DP-Regierung huet de Mérite, datt se am Budgetsprojekt 2001, wéi schonns gesot, eng méi realistesch Aschätzung vun de Recettë virgeholl huet. D'Progressioun vun de Recettë fir den Exercice 2001 par rapport zum vergaangenen Exercice gëtt op 12,76% geschat, dat obwuel déi geplangte Steiererliichterunge jo eng Moins-value vu ronn 247,9 Milliounen Euro fir d'Besteuerungsjoer 2001 ausmaachen. Ouni dës bedei-

tend steierlech Moosname wieren d'Recettë souguer ëm 16,8% geklommen.

Dës Virgoensweis, déi méi Transparenz an d'Budgetspolitik bréngt, gëtt iwwregens vun alle Berufschambere begréisst. Als Beispill soll d'Chambre des Métiers genannt ginn, déi festhält: „La Chambre des Métiers apprécie que le Gouvernement, à la lumière des excédents des recettes des deux exercices précédents et d'une situation économique favorable, a estimé pouvoir inscrire au projet de budget pour 2001 et par conséquent au budget voté 2001 une hausse des recettes plus importante que par le passé.“

Et huet an de leschte Joren zur Regel gehéiert, datt an all Exercice budgétaire Milliarde Lëtzebuerger Frang u Plus-valuen ugefall sinn. Och am Exercice 2000 wäerten eng Rei vu Plus-valuen ufalen, wann een d'Recetten, déi d'Steierverwaltung bis an dat drëtt Trimester enregistriert huet, analyséiert. Op där anerer Säit, getrei der Regierungserklärung vum 12. August 1999, muss een ënnersträichen, datt d'Affektatioun vun de Plus-valuen elo iwwer e Gesetzesprojekt decidéiert gëtt. Am Kloertext: d'Chambre ass souverän, fir iwwert d'Plus-valuen ze entscheeden. Et ass dat ouni Zweifel ee wichteg Schrëtt a bréngt méi Transparenz an d'Gestioun vun de staatleche Gelder.

Em 11,55% steige jo d'Dépensë vum Stat. Dës Progressioun explizéiert sech virun allem duerch eng héich Investitiounspolitik. Dat ass och richtig esou. Ronn 10,8% vun allen Ausgabe sinn am Budget 2001 fir Investissementsprojete virgesinn. Dat entsprécht 2,9% vum PIB. Am Verglach mam Exercice 2000 ginn eng Rei vu Fongen bedeitend erhéicht, zum Beispill de Fong fir d'Kooperatioun an d'Entwécklung, de Fong fir sanitär a sozial Investissementer oder virun allem de Stroossefong.

Alles an allem kënne mir feststellen, datt déi finanziell Situatioun vum Stat et erlaabt, eng héich Investitiounskapassitéit ze garantéieren. Munchmol huet een awer d'Gefill, wéi wann dat als e Luxus géng ugesi ginn. Mir wëssen awer, datt de wirtschaftleche Wuesstum net nëmme Recetten, mä och Dépensë gëneréiert. Dofir ass et wichteg, datt eis Investitiounskapassitéit sou grouss ass, fir datt mir iwwerhaupt à même sinn, fir d'Konsequenze vum Wuesstum um Niveau vun den Infrastrukturen wéi zum Beispill Schoulen, sozial Aarrichtungen, Stroossen, öffentlechen Transport a sou weider ze meeschteren.

Ee groussen Deel vun eisen Dépensë sinn natierlech duerch gesetzlech Dispositiounen festgeschriwwen. Ronn 2/3 vun hinne sinn direkt un den Index gebonnen. Dat mécht d'Marge de manœuvre fir Investissementer relativ kleng a verstärkt d'Rigiditéit vum Budget. Effort mussen also nach gemeet ginn, fir eng besser Gestioun vun den öffentleche Gelder ze erreechen. Eischt positiv Initiativë sinn ze erkennen, wéi d'Erhéijung vun der Performance vum Statsapparat

duerch déi nei Technologien oder duerch eng Etüd iwwert de konventionéierte Secteur.

D'staatlech Verwaltungen mussen effizient schaffen, fir e gudden Service um Bierger ze leeschten a fir natierlech d'Dépensésait vum Budget am Grëff ze halen.

D'Chambre des Employés privés huet an hirem Avis d'Iddi vum „zero base budgeting“ formuléiert, eng Iddi, déi op den éischte Bléck interessant klénkt, mä déi, wéi ech mengen, schwéier beim Stat duerchze-
fieren ass.

Éischter soll een a Richtung vun enger Réforme administrative permanente denken, wou mir als Chamber eis am Virfeld vum Vote vum engem Gesetz bei de Ministere vergewëssere sollen, ob déi betraffte Verwaltungen iwwerhaapt à même sinn „en hommes et en moyens“, déi nei gesetzlech Dispositiounen ze exekutieren. Mir hu jo rezent de System vun de Fiches d'impact financières agefouert. Ech sinn der Meenung, datt een en ähnleche System soll an d'A faassen, fir ze iwwerpräiwen ob d'Verwaltungen déi nei Aufgaben erfëlle kënnen, ier mir eis duerno bekloen, datt et hei an do net schnell genuch geet.

Här President, Dir Dammen, Dir Hären. Wat sinn dann elo d'Hauptakzenter vum Budget 2001? Eng genee Lecture vum dësem Dokument erlaabt et, eng Rei vu wichtige Neiorientierungen, déi der moderner Entwécklung vun eisem Land ugepasst sinn, ze detektieren.

Natierlech stiechen als éischt déi fiskalesch Moossnamen ervir. Duerch eng Adaptatioun vum Steiertarif gëtt eis Steuerlandschaft zu engem groussen Deel verännert. An enger moderner Ekonomie soll de Stat d'Bierger an d'Entreprisë fiskalesch net iwwerbelaschten. Hie muss dorfir suergen, datt duerch eng gesond Steuerpolitik genuch Fräiraum entstinn, déi d'Leeschtung fördern, déi de Motor vum Wirtschaftswuesstum ass.

Ee fundamentalen Aspekt dierf een net an dësem Kontext aus den Ae verléieren: Et ass de Privatsektor, deen de groussen Deel vun eisem Räichtum schafft. Et ass de Privatsektor, dee ganz bedeitend zum annuelle Wuesstum vum PIB bäidréit. D'Emprise vum Stat op de Privatsektor muss sech also op e Minimum limitéieren. Et ass d'Missioun vum Stat, fir dat ekonomescht a virun allem steuerlecht Ëmfeld vun eisen Entrepreneuren esou ze gestalten, datt e gesonde wirtschaftleche Wuesstum garantéiert ass. Dofir sinn ech frou feststellen, datt niewent der Steuerreform fir déi physesch Persounen, déi an zwou Etappe realiséiert gëtt, och eng Reform fir d'Kollektivitéiten am Joer 2002 virgesinn ass. Wat d'physesch Persounen ubelaangt, sou begréisst d'Finanz- a Budgetkommissioun dës Décisiounen a si féliciteert d'Regierung, well d'Reform em ee Joer avancéiert ginn ass. Et ass

richteg, schonns zu dësem Zäitpunkt d'Bierger um wirtschaftleche Succès deelhuelen ze loosser.

Erlaab mir awer e puer Remarken zur Steuerreform ze maachen. D'Ziel vun de Leit, déi keng Steiere méi bezuelen, gëtt duerch dës tarifaire Ännerungen méi grouss. A verschidde Milieue gëtt dofir de Ruff no enger Negativsteuer ëmmer méi haart.

D'Chambre des Employés privés huet de Mérite, dës Diskussioun nei lancéiert ze hunn. Eng Negativsteuer kann allerdéngs net en zousätzlecht Ëmverdeelungsinstrument sinn, mä fir d'éischt muss ee versichen déi bestehend Ëmverdeelungssystemer méi effikass ze maachen. Och dierf an dësem Kontext net ignoréiert ginn, datt wann ëmmer manner Leit Steiere bezuelen, datt d'Resultat vun enger ëmmer verbesserter ekonomescher Situatioun ass, wou de Stat trotzdem déi néideg allgemeng Investitiounen am Intérêt vu jidderengem, also och den Net-Steierzueler, ka maachen.

D'Iddi vun der Negativsteuer soll awer trotzdem iwwerduecht ginn, sou wéi een iwwregens och Reflexiounen iwwert d'Besteuerung vun de Familljen an den neie Formen vum Zesummeliewe soll maachen.

Dofir proposéieren ech datt e Projet de recherche den Impakt vun dëser Virschléi op eis Steuerlandschaft kënnt moossen. Wa mir schonns bei der Ëmverdeelung sinn, muss ee sech Gedanken iwwert déi steigend Fiskalitéit vun der Sozialpolitik maachen. An deem Kontext wier et wichteg, wa mir definitiv Resultater iwwert d'Etüd vun den Transferts sociaux kréichen, aus deenen da Konklusiounen gezu kënnen ginn, wéi een eng méi gerecht Equitéit an der Redistributioun vun den Akommen duerch déi verschidden Allocations kënnt erreechen.

D'Steuerreform wäert och e positiven Impakt op d'Kompetitivitéit vun eiser Ekonomie hunn, wat awer kengfalls de Prinzip vun der nohalteger Entwécklung ausschléisst, wa mir de politesche Wëllen hunn, eis Ekonomie, souwäit et geet, a Richtung qualitative Wuesstum ze orientéieren. Ech komme selbstverständlech op dësen Punkt nach zrëck.

Duerch d'Erofsätze vum Héchststeuersatz vu 46 op 42% an am Joer 2002 op 38%, gëtt Lëtzebuerg méi attraktiv fir auslännesch Spezialisten a fir héich qualifizéiert Main-d'œuvre, déi iwwregens a verschidde Sektoren, wéi besonnesch am Finanzsektor, dréngend verlaangt ginn.

D'Finanz- a Budgetkommissioun ralliéiert sech an dësem Kontext och un d'Ausso vum Conseil d'Etat, deen a séngem Avis festgehalten hat: „Cette réforme tarifaire constitue un soutien au potentiel économique du pays et dans la continuité de sa croissance, tout en préservant à l'Etat une marge de manœuvre suffisante pour satisfaire à ses tâches“.

M. Jeannot Krecké (LSAP). - Här Graas, Dir musst heiansdo soen, „an hirer Majoritéit huet d'Finanz- a Budgetskommissioun dat do festgehalen“.

M. Gusty Graas (DP), rapporteur. - Ech huele mer dat dann zu Häerz, Här Krecké.

(Interruptions diverses)

Här President, Dir Dammen an Dir Hären. Wa mir wëllen eng héich Qualitéitsökonomie weider opbauen, a wa mir de Spronk an d'Wëssensgesellschaft wëlle meeschteren, a wa mir wëllen a Richtung qualitative Wuesstum goen, - an dat wëlle mir all - da spillt eis Education eng ganz grouss Roll. Si ass d'Schlësselement fir d'Zukunft vun eiser Ökonomie. An erlaabt mir, datt ech mech e bësse méi laang bei der Education ophalen.

All Acteuren, de Ministère, d'Enseignanten, d'Elteren, d'Entreprises an d'Schüler müssen zesumme wierken, fir en oppene Geescht ze schafen, deen eis modern Ökonomie brauch an deen net zulescht eiser ganzer Gesellschaft an der Bewältigung vun hire ville Problemer zegutt kënnt.

Ronn 558,1 Milliounen Euro stinn am Budget 2001 ënnert dem Educationministère. Dat si 7,95% méi wéi am Exercice 2000. En dältlecht Zeechen, datt de Wëllen do ass, fir eng nei Dynamik an eis Schoulen ze bréngen. Mä Suen eleng ginn net duer. Eis Education muss sech nees op hir elementar Missiounen konzentrieren, dat heescht, op d'Vermëttlung vu fundamentale Kenntniss, fir bei de Schüler d'Loscht op d'Leeschtung ze stimuléieren. Doduerch solle si d'Iwwerzeegung kréien, datt d'Reussite an der Schoul de Wee fir e méi fräit a verantwortungsvollt Liewen opmécht. An deem Sënn ginn zum Beispill d'Subsidie fir gutt Leeschtungen am Post-primaire ëm bal 93% an d'Luucht an erreechen elo 1,1 Millioun Euro.

D'Afëierung vun der Education précoce huet sech bewäert an haut bidden 41 Gemengen dës Form vun Enseignement un. Ze begrëssen ass dofir, datt de Ministère den Encadrement vun dëse Kanner verstärke wëllt. D'Participatioun vum Stat un de Käschte fir d'Personal, wat den Titulären hëlleft, geet vun 1,48 Millioun Euro op 2,23 Milliounen Euro erop. Dat entsprécht enger prozentualer Steigerung vu bal 50%. D'Philosophie vum Précoce ass fir d'Kanner ze léieren an der Gemeinschaft ze liewen a sech géigesäitig ze respektéieren. Virun allem bitt en awer den auslännesche Kanner d'Méiglechkeet, fréizäitig eis Sprooch ze léieren, d'Sprooch, déi d'Kanner vu verschiddene Kulture vereenege muss. Dat erlaabt hinnen, sech spéider méi liicht um soziale Liewen ze bedeelegen an d'Mentalitéit vun deem Land kennen ze léieren, an deem se liewen. Et soll op dëser Plaz awer och ënnerstrach ginn, datt d'Fréquentatioun vun der Education précoce nëmmen op fakultativer Basis geschéien däerf.

D'Finanz- a Budgetskommissioun stellt an hirer Majoritéit, Här Krecké, mat Zefriddenheet fest, datt déi Responsabel aus dem Educationministère, zesumme mat alle Schoulpartner, eng Serie vu pedagogesche Mesuren an d'Wee leede wëllen, fir géint den Echec scolaire unzekämpfen, wou virun allem déi allophon Kanner d'Affer sinn. Projéte wéi eng franséisch Alphabetisatioun oder de Cycle d'apprentissage kënnen nei Pisten opzeechnen. Am Ganzen ass fir dës Moossnamen 1,55 Millioun Euro virgesinn.

D'Finalitéit vun enger franséischer Alphabetisatioun ass fir eng zousätzlech sozial a schoulesch Integratioun ze garantéieren. Hei soll keng Separatioun geschéien, mä villméi geet et drëm fir den auslännesche Kanner d'Chance ze ginn, hire Sproocher retard vis-à-vis vun de Lëtzebuerger Kanner gutt ze maachen. An enger zweeter Phas ginn déi Kanner dann an déi aner Klassen integréiert. E Groupe de pilotage huet d'Missioun, een éischte Pilotprojet fir d'Rentrée 2001/2002 virzebereeden.

Duerch d'Afëierung vum Cycle d'apprentissage am ënneschte Grad vum Primärunterricht kann d'Scolarisatioun vun de Kanner méi flexibel strukturéiert ginn. Et ass eng aner pedagogesch Measure fir de Schoulerfolleg ze verbesseren, andeems de Kanner déi néideg Zäit offréiert gëtt, fir datt se hir Basiskenntniss kennen uneegnen. Dat heescht, datt déi Kanner déi éischt zwee Joer an dräi Joer maache kënnen. Selbstverständlech verlaangt d'Afëierung vun esou enger Moossnam d'Kollaboratioun tëschent den Elteren an dem Léierpersonal. Et soll dat keng Onëier si fir déi betraffe Kanner, mä villméi eng zousätzlech Chance fir mat Succès hir Schoulcarrière ofzeschlëssen.

Eng weider wichteg Neierung fir den Echec an eise Schoulen ze bekämpfen ass d'Afëierung vun neie Bewäertungsmethoden. Niewent der normativer Evaluatioun vun de Schüler soll och eng formativ Bewäertung kommen, dat heescht, d'Enseignantë ginn zousätzlech prezis Kommentären iwwert d'Entwécklung vun de Schüler an hire Wëssensstand of.

De peri- a paraschouleschen Encadrement spillt eng ëmmer méi grouss Roll. Allerdéngs därf mir d'Schoul net zu engem kompletten Erzéiungs- a Fräizäitheem ausbauen. D'Egeregansabilitéit, besonnesch déi vun den Elteren, därf net verluer goen. Jidderee muss verstärkt seng Verantwortung iwwerhuelen. D'Iddi fir eng sougenannte Charte scolaire ze ënnerschreiwen, wou d'Rechter, d'Attributiounen an d'Flichte festgehale ginn, soll zréckbehale ginn, well esou all Partner sech senger Missioun kloer bewosst wier.

Et ass och ze begrëssen, datt de Familljeministère d'Fräe fir déi paraschoulesch Aktivitéiten à charge hält. Ëmmerhi gëtt de betreffende Kredit op 2 Milliounen Euro gesat, dat heescht eng Progressioun vu 35%.

Eng vun de wichtegsten Aufgaben, déi sech an eise Schoulsystem allerdéngs stellt, ass déi verstärkten Notzung vun de moderne Kommunikatiounsmëttel. Déi jonk Leit beweegen sech haut op eng onkonventionell Manéier am Universum vun de Medien. Et muss also eng Symbios tëschent der Erzéiung zu de Medien an enger Erzéiung duerch d'Medie gemaach ginn. An deem Prozess fällt och de Gemengen eng wichteg Missioun zou. Si müssen dofir suergen, datt d'Primärschoule mat adequatem Material équipéiert ginn. Am postprimären Unterrecht soll à moyen terme d'Zuel vun de Schüler pro Computer vun 11 op 8 erofgesat ginn.

Aner wichteg Reformen an Initiativen, wéi d'Afféierung vun enger zweeter Sessioun am Premières- oder Treizièmesexamen, d'Ëmännerunge vum ieweschten Zyklus am klassischen Unterrecht, d'Modifikatioun vum Schoulgesetz vun 1912 oder vum Gesetz vun 1946 iwwert den Apprentissage, sowéi eng méi enk Kollaboratioun mat den Entreprises si virgesinn.

Ee vun den Hauptproblemer vun eiser Educatioun ass natierlech den Defizit un Infrastrukturen. Sécher ass an deene leschte Joren d'Entwécklung vun der Schülerzuel net ganz richteg ageschätzt ginn, sou datt haut Lycées feelen. D'Regierung ass sech dëser Problematik bewusst an huet schonn eng Rei vun Initiativ geholl fir d'Situatioun ze verbesseren. Well mat engem Zouwuess vu 7.000 bis 11.000 Elève ze rechnen ass, sollen am Kader vum Plan sectoriel Lycées bis zum Joer 2010 3 bis 6 zousätzlech Lycées gebaut ginn. Och soll en zentrale Fichier geschafe ginn, fir d'Evolutioun vun de Schülerzuele besser aschätzen ze kënnen. 4,8 Milliounen Euro stinn am Budget, fir insgesamt den Informatiksystem am Ministère ze verbesseren.

Vill beklot gëtt sech oft iwwert déi feelend qualifizéiert Léierpersounen, déi souwuel am Primaire, wéi och am Post-primaire festzestellen sinn. Fir d'Schouljoer 2000/2001 sinn 115 nei Schoulmeeschterposten an 23 nei Educateursposte geschafe ginn. Am Post-primaire gesäit de Rekrutementsprogramm 160 nei Poste vir. Allerdéngs ass sech d'Finanz- a Budgetkommissioun bewusst, datt domadder d'Penurie vum Léierpersonal net behuewen ass. Si schléit dowéinst e breeden Débat iwwer eventuell nei Kritäre fir ze rekrutéieren vir, dat virun allem am Secondaire technique, well do déi gréisste Schwierigkeete bestinn. Fir de Problem mat den Iwwerstonnen ze verbesseren, misst een iwwert de System vum Compte-épargne nodenken. Dës Mesure kennt d'Motivatioun bei eenzelnen Enseignants stimuléieren.

E groussen Akzent gëtt och op d'Formatioun vun den Erwuessenen an der Formation professionnelle continue geluegt. De betreffende Kredit fir d'Erwuesenenebildung geet vun 3,89 Milliounen Euro op 4,75 Milliounen erop, also eng prozentual Steigerung vun 22,19%. Virun allem muss een awer déi enorm

Augmentatioun vun de Kreditter fir d'Formation professionnelle continue ervirhiewen, déi d'nächst Joer 5 Milliounen Euro ausmaachen. Et ass evident, datt eng zolidd Formatioun vun den Employéen an Aarbechter d'Basis vun enger Entreprise ass, déi kompetitiv wëllt sinn.

Nieft dem traditionellen Héichschoulunterrecht dierfe mir eng nei Tendenz, nämlech déi vu virtuellen Universitäten, net ënnerschätzen. Am Kader vun enger rapider Mondialisatioun kann dës nei Konkurrenz eng Chance fir Lëtzebuerg bedeiten. Sou wéi et am Wäissbuch iwwert den Héichschoulunterrecht ausgedréckt ass, huet Lëtzebuerg all Intérêt, op deem neie Marché net absent ze sinn. Op europäeschem Plang sinn d'Preparatiounsaarbechte fir de Projet EuroUni ugelaft, mam Zil, eng virtuell Universitéit mat Sëtz hei zu Lëtzebuerg ze kreéieren. Et ass eng Herausforderung, déi mir unhuele müssen! Déi geplangte Cité des Sciences op Belval/West kéint e Generator fir Wëssen an Technologie ginn. Mir müssen an d'Wëssen investéieren, e wichtegt Kapital vun eiser Zukunft.

Här President, Dir Dammen, Dir Hären, mir erliewen de Moment ouni Zweifel eng nei Revolutioun, déi fundamental Changementer an eise Liewensgewunnechte mat sech bréngt. Déi rasant Entwécklung vun deenen neie Kommunikationtechnologien huet eng aner Ära agelaft. Si erlaben et, méi ze produzéieren, mat manner Aarbechtsstonnen. Si erlaben eng méi grouss Kreativitéit, woubäi besonnesch den Internet den Échange vun Iddien erhéije kann.

Den Ecofin-Conseil vum leschten Abrëll huet den Ustouss fir en nationalen Aktionsplang ginn. Méi wéi symbolesch ass de Kredit vun 3,7 Milliounen Euro, fir dësen ambitiöuse Plang E-Lëtzebuerg ëmzesetzen. Ënnert der Regie vum Kommunikatiounsminister gi Strategien entwéckelt, fir datt Lëtzebuerg am Beräich vun den neien Technologien eng Spëtzeplaz anhuele kann. Gläichzäiteg gëtt awer och de Statsapparat mat Hëllef vun deenen neie Kommunikatiounsmëttelen méi performant, also och méi biergero gemaach.

Am Ganzen investéieren mir 43,9 Milliounen Euro an de Projet E-Lëtzebuerg. Dat ass eng Progressioun vun 12% par rapport zum Exercice 2000. Mir müssen aus Lëtzebuerg en attraktive Pôle fir déi nei Beruffer aus der Informatiouns- a Kommunikatiounsbranche maachen. Eist Land soll verstärkt de Profil vun engem modernen a progressive Stat kréien. D'Lëtzebuerger sollen nach méi surfen, si sollen nach méi Interesse fir dës nei Technologie weisen. Ech proposéieren dofir, all Joer en nationalen Dag vum Internet ze organiséieren, un deem all d'interesséiert Milieuen deelhuele sollen. An deem Kontext dierfe mir awer och den drëtten Alter net vergiessen. Eis eeler Leit sollen an dee Prozess mat ageschloss ginn!

Eist Land offréiert e gënschtegen Terrain fir d'Entwécklung vum Commerce électronique, deen

ouni Zweifel e bedeitenden Impakt op d'Ekonomie weltwäit dierft hunn. Hien erlaabt eisen Entrepreneuren, hir Aktivitéiten ze internationaliséieren. Eng wichteg Missioun an deem ganze Prozess fällt der nationaler Kommissioun fir d'Wëssensgesellschaft zou, déi duerch e Beschloss vum Regierungsrat de leschten 30. Juni gegrenzt gouf.

Mat Zefriddenheet kann d'Finanz- a Budgetskommissioun och feststellen, datt d'Regierung sech engagéiert huet, de Wee vun den elektronische Formulären an Deklaratiounen anzuschloen. An der ganzer Matière ass et awer wichteg, datt mir eis Législatioun permanent upassen. D'Gesetz iwwert de Commerce électronique vum 14. Juli 2000 huet do ouni Zweifel schonn déi néideg Jalone gesat.

Den Zenith vun der ganzer Entwécklung ass awer nach net erreecht! Sécher: D'Wëssensgesellschaft bitt nei Expressiouns- a Kommunikatiounsméiglechkeeten. Si mécht eis méi fräi. Mä mir sollen awer och vigilant si vis-à-vis vun dëser rasanter Verännerung. Mir müssen et fäerdeg bréngen, tëscht den Avantagen an de sozialen an ethesche Risiken vun dëser Technologie ofweien ze kënnen. Dës ganz Entwécklung däerf allerdéngs net zu enger Société à deux vitesses féieren. Dofir musse wéi gesot eis Schoulen eng Virreiderroll spillen, wou jiddereen, ob aarm oder räich, déiselwecht Ausbildungsméiglechkeete muss gebuede kréien.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Gusty Graas (DP), rapporteur.- Déi sougenannt „nei Ekonomie“ riskéiert natierlech och, nieft de Gewënner eng Rei Verlëierer ze produzéieren. Déi net Qualifizéiert vun haut sinn d'Perdanté vu mar. Dofir ass et noutwendeg, datt mir eis Effort fir eng gutt Educatioun verstärken an och d'Educatioun un déi nei Aspekter vun der Ekonomie upassen.

Fir de Profil vun engem modernen a progressive Stat nach ze schäerfen, gëtt et en Domaine, wou mir zousätzlech Effort maache müssen. Et ass dat d'Recherche an d'Entwécklung. Eng wichteg Roll fällt an dësem Prozess der öffentlecher Recherche zou, déi positiv Effeten op déi industriell Diversificatioun kann hunn. D'Finanz- a Budgetskommissioun stellt dofir mat Satisfactioun fest, datt de globale Kredit fir d'Recherche ëm 68% an d'Luucht geet an elo 21,6 Milliounen Euro ausmécht. Dat ass 0,1% vum PIB. Bis d'Joer 2004 soll dësen Undeel op 0,3% vum PIB eropklammen.

Als gelongent Beispill muss een an dësem Kontext den Technoport Schlossgoart ervirsträichen. Duerch dësse Projet dréckt sech de Wëllen aus, eng Innovatiounsstrategie mat regionalem Charakter ze promovéieren. D'Synergie tëscht Industrie, Recherche an Entwécklung, Formation professionnelle a Schafe vun Entreprises bréngt mat sech, datt den Technoport sech laangfristeg an den ekonomeschen a sozialen Tissu vum Bassin minier integréiert. De Fonds national de la

Recherche kann eng Symbios tëscht Recherche an Entwécklung an der Ekonomie optimiséieren. An dësem Kontext soll d'Chambre de Commerce aus hirem Plan quinquennal vum 5. Mee 2000 zitéiert ginn:

„Elle se montre satisfaite du fait que le secteur privé, et notamment l'industrie, pour laquelle la recherche et l'innovation sont vitales face à la concurrence internationale, est adéquatement représenté au niveau des organes de discussion et de décision du fonds“. 5 Milliounen Euro ginn op de Fonds national de la Recherche imputéiert, wat 23,05% vum Total vum de Kreditter fir d'Recherche ausmécht, 3,8 Milliounen méi wéi am Exercice 2000. Dat sinn zukunftsorientéiert Signaler, déi e weideren Imagegewinn fir eist Land bedeiten. Mir sollen zousätzlech versichen, eis Effort nach ze verstärken, fir héich qualifizéiert Wëssenschaftler op Lëtzebuerg ze kréien, déi vu performanten Infrastrukture profitéiere kënnen.

Här President, Dir Dammen, Dir Hären, viru Joren hat d'Finanz- a Budgetskommissioun schonn eng Kéier d'Fro vum Choix de société opgeworf, a wa meng Mémoire mech net am Stéch léisst, war deemools den honorablen Här Krecké Rapporteur. D'Fro, déi ee sech an dësem Zesummenhang stelle muss, ass folgend: Hu mir iwwerhaupt e Choix? Hu mir d'Méiglechkeet, d'Politik an eng Nohaltegkeet op ekonomeschem, ekologeschem a sozialem Niveau ze orientéieren, wann net d'Mentalitéit vun de Beträffenen, also vun eis alleguer, vun enger kuerzsiichteger an eng laangfristeg Mentalitéit iwwerwieselt?

Laangfristeg denken an handeln heescht, de Räichtum vun eisem Land iwwer e verlängerten Zäitraum sou ze verdeelen, datt och déi kommend Generatiounen dovun profitéiere kënnen an déi aktuell Generatioun aner Prioritéite setzt, déi se inhaltlech och vläicht ab und zu méi zefridde mécht.

Et schéngt mer, wéi wa mir eis eens wieren iwwert den Objektiv. Effektiv: Jidderee wëll eng nohalteg Entwécklung! Mä wéi mir dësen Objektiv erreeche wëllen, do schéngen dach Differenzen ze bestoen. Eent ass awer kloer: Mir kënnen net vun haut op mar eist Land an eis Ekonomie komplett ëmkrempelen! Au contraire: A Richtung Nohaltegkeet wëllen ze goe bedeit, e laangfristeg ugeluegte Prozess anzuschloen. Selbstverständlech awer musse mir haut déi éischt Jalone setzen, déi laangfristeger Natur sinn.

Grundvoraussetzung, fir d'Ziler vun der Nohaltegkeet ze erreechen, ass a bleift eng staark Ekonomie. Mir brauchen also de wirtschaftleche Wuesstum, mä en anere wirtschaftleche Wuesstum, e wirtschaftleche Wuesstum, dee méi op d'Qualitéit orientéiert ass. Dat ass deen eenzege Wee, fir op laang Siicht eis Gesellschaft virun der Fal vun der ekonomescher Ofhängegkeet ze schützen. Mir musse verhënneren, datt de wirt-

schaftleche Wuesstum am Endeffekt méi sozial an ekologesch Käschte bedéngt.

Dës Réorientatioun vun der Wirtschaftspolitik verlaangt selbstverständlech e performante Stat, eng héich Qualitéit vun der Educationspolitik, eng Promotioun vun den neien Technologien, en héijen Niveau an der Politik vun der Recherche an der Entwécklung an eng verstärkt Integratioun vun ekologesche Wäerter an eis Denkschemen.

Fir kënnen eng Symbios tëscht Ekonomie an Ekologie ze realiséieren, muss d'Schafe vun neien Aarbechtsplaze méi selektiv geschéien. Déi extern Käschte kënnen net méi ignoréiert ginn. U sech sinn Ekonomie an Ekologie keng Antagonismen. Dës Approche wäert à long terme net nëmmen e wirtschaftleche Wuesstum garantéieren, mä och zu enger verbesserter Liewensqualitéit vun de Leit bäidroen an - dovun sinn ech iwwerzeegt - zu manner individuelle Problemer.

D'Finanzplaz ass ee vun de wirtschaftleche Secteuren, dee mir fleege mussen. Si huet Zukunft an erfëllt d'Norme vun enger wirtschaftlecher Aktivitéit, déi dem Geescht vum Développement durable Rechnung dréit. Op den 31. Juli 2000 huet sech d'Zomm vun de Bankebilanen op 616.266 Milliounen Euro belaf. Enn Juni vun dësem Joer hu 25.047 Persounen op der Finanzplaz geschafft. Wat d'Investmentfongen ubelaangt, sou si mir an Europa mat un der Spëtzt vum Peloton. D'Actifs nets vun deene 1.630 OPCën hu sech den 31. Dezember 1999 op 734,52 Milliarden Euro belaf, en astronomesche Chiffer. Den Impakt vum Finanzsektor op eise Budget ass nach ëmmer ganz héich: Ronn 1,4 Milliarden Euro, also ëm 26% vun de Reçetten, kommen dëst Joer aus dësem Sektor.

Mä d'Evolutioun vun eiser Bankeplaz ass zu engem groussen Deel ofhängeg vun der europäescher Fiskaliteit. Wat säin Impakt op eis Ekonomie méi grouss gëtt, wat de Finanzsektor och ëmmer méi e groussen Dar am A vun eisen europäesche Partner gëtt. D'Ofhängegkeet vum Ausland ass grad hei enorm staark ze verspieren, nämlech ëmmer dann, wann erëm en neie Versuch an Europa ënnerholl gëtt, fir d'Bankeplaz Lëtzebuerg ze schwächen. Den Drock vum Ausland op eist Land ass grouss, immens grouss.

Grad an dësen Deeg si jo zu Bréissel wichteg Virentscheedunge fir d'Zukunft gefall. Meng Gespréicher mat verschiddene Verrieder vun der Bankeplaz hu gewisen, datt de Finanzsektor nach laang net bereet ass, ouni Bankgeheimnis sou virun ze liewe wéi bis elo. Dofir kann ech d'Regierung nëmme félicitéieren, datt si beim leschten Ecofin-Conseil d'Konditioun duerchgesat kritt huet, datt hei zu Lëtzebuerg näischt a puncto Bankgeheimnis geschitt, wat net och z.B. an der Schwäiz, zu Liechtenstein oder op de Kanal-Insele geschitt.

(Interruption)

Fir d'Finanzplaz nach méi attraktiv ze maachen, mussen mir awer d'Gamme vun de Bankeprodukten diversifizéieren an nei Nischen op dësem Marché schafen, fir méi a méi d'Importenz vum Bankgeheimnis ze verréngere a méi a méi d'Qualitéit vun eise Bankprodukter an eisen Know-how an den Vierdergrond ze stellen. Mir kënnen haut op alle Fall d'Bankgeheimnis net einfach sou opginn. Dat hätt schlecht Konsequenzen!

Mä och d'Formatioun am Finanzsektor spillt eng grouss Roll. D'Effort fir en drëtten Zyklus am Finanzberäich mussen ënnerstëtzt ginn. De Projet „Luxembourg School of Finance“ dréit mat Sécherheet zur weiderer Attraktivitéit vun eiser Finanzplaz bäi, well et bestinn de Moment Problemer, fir Spezialisten ze rekrutéieren. Fir d'Kompetitivitéit an dësem Sektor och an Zukunft ze garantéieren, muss de Législateur awer permanent de gesetzleche Kader upassen.

Här President, Dir Dammen, Dir Hären, als eng eemoleg Chance, wéi een eng Harmonie tëscht Schaffen, Wunnen, Fräizäitbeschäftegung an Naturschutz ka schafen, muss d'Revaloriséierung vun de Friches industrielles am Süde vun eisem Land ugesi ginn. Op deene ronn 600ha bitt sech d'Méiglechkeet, fir en neie Modell ze entwerfen, wéi een all d'mënschlech Aktivitéiten am Geescht vun der Nohaltegkeet gestalte kann. De Projet vun de Friches industrielles ass dofir a mengen Aen eng Aart Versuchs-Laboratoire, wou mir bewiese mussen, ob Lëtzebuerg zukunftsfaeg ass oder net.

Schonn 1986 waren éischt Initiative vum deemolegen Ëmweltminister ënnerholl ginn, fir de Frichen eng nei Destinatioun ze ginn. Et huet allerdéngs gedauert bis de September 1996, wéi de GIE-Ersid gegrennt gouf. Den Dossier ass elo op déi richteg Schinn gesat ginn. Ronn 7,4 Milliounen Euro sinn am Budget 2001 fir d'Entwécklung vun de Frichë virgesinn. Entre-temps ass jo och d'Gesellschaft Agora tëscht dem Stat an der ARBED an d'Liewe geruff ginn. Eng Prioritéit fält jo der Reconvertioun vum Site Belval-West zou.

Eng nei Ausrichtung vum Süden dierf sech allerdéngs net eleng op d'Friches industrielles limitéieren. De Regionalplang Süden ass e guut Instrument, fir dësem Deel vum Land nei potenziell Entwécklungsméiglechkeeten ze bidden. 12 Gemengen, déi an noer Zukunft an engem Syndikat sech wäerte regroupéieren, si sech bewusst, datt eng interkommunal Zesummenaarbecht där ganzer Region en neien Opschwung ka ginn.

Et muss allerdéngs e gudden Equilibre tëscht deenen eenzelnen Aktivitéiten fonnt ginn. Virun allem déi wirtschaftlech Aktivitéiten dierfen net ze kuerz kommen. D'Kreatioun vun enger Cité des Sciences ass dréngend noutwendeg. Si bitt en ideale Kader, fir

ekonomesch Aktivitéiten ze fördern, déi Recherche, Technologie a Schafe vun Aarbechtsplaze matenee verbannen.

De PMEen, déi ëmmerhi 35,5 % vun eisem PIB ausmaachen, muss hei eng nei Chance gebuede ginn, well si sinn nach ëmmer ee ganz wichtege Pilier vun eiser Ekonomie. An deem Kontext soll iwwerhaapt op den héije Stellwäert vun de Classes moyennes an eiser Ekonomie higewise ginn. D'Finanz- a Budgets-kommissioun ass dofir der Meenung, datt nach gewëssen Ustrengungen ënnerholl musse ginn, fir dem Secteur vun eiser Wirtschaft nei Impulser ze ginn. Dozou gehéiert mat Sécherhët d'Förderung vum Esprit d'entreprise, eng gutt Zesummenaarbecht tëscht Schoul a Betriber, d'Verbesserung vum fiskalesche Kader an d'Verréngerung vun den administrative Chargen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären. D'Zukunft vum Land preparéieren, heescht ëmmer méi Verantwortung um ekologesche Plang huelen. Et gëtt nach ëmmer Stréimungen an eisem Land, déi am Ëmweltschutz éischter eng Geför fir eis Ekonomie gesinn. Leider gëtt nach zevill oft den ekonomeschen Intérêt am Ëmweltschutz verkannt. D'Integratioun vum Ëmweltschutz a sämtlech sektoriell Politike schafft mat Sécherheet nei Aarbechtsplazen. An deem Kontext wëll ech de Mikhaïl Gorbachev zitieren, deen an der Nummer 92/2000 vun der Zäitschrëft „Naturopa“ Folgendes geschriwwen huet: „... de nombreux autres emplois durables peuvent être créés, indirectement liés à la protection de l'environnement et respectant le droit au travail. Il faut pour cela un renversement des valeurs tant dans les esprits des responsables des gouvernements et des entreprises que dans les activités quotidiennes des citoyens, pour une reconnaissance de la valeur réelle de l'environnement, en tant qu'élément essentiel à la santé et à la croissance de l'économie et de la société“.

Duerch den Traité vum Amsterdam huet eist Land sech op europäeschem Niveau verpflichtet, eng nohalteg Politik ze ënnerstëtzen. Sou ass am Artikel 6 vun deem Vertrag nozeliesen: „Les exigences de la protection de l'environnement doivent être intégrées dans la définition et la mise en uvre des politiques de la Communauté visées à l'article 3, en particulier afin de promouvoir le développement durable.“

Net zulescht déi dach alarmant rezent Noriichten iwwert d'Schmëlze vum dem Äis um Nordpol, wat den Expären no an direkter Relatioun mat dem Zäreneffekt steet, misst dach déi international Communautéit waakreg rëselen. Souguer, wa mir vun der Hypothees ausginn, wat zwar zimlech onwahrscheinlech ass, datt tëscht der Äerderwiermung an dem Ausstouss vun CO₂ an anere schiedleche Gase keen Zesummenhank besteet, esou wier et dach grondfalsch, fir mëttel- bis laangfristeg net eng aner Energiepolitik ze bedreiwen. Schliesslech wier dat jo och am Sënn vun enger

verbesserter Loftqualitéit an enger méi grousser Onofhängegkeet vun de Pétrolsprodukter.

Wann et ee Beräich gëtt, wou dës Budget besonnesch Akzenter um Niveau vun der Nohaltegkeet setzt, dann ass dat d'Promotioun vun den erneierbaren an alternativen Energien. D'Regierung ass ouni Zweifel ze félicitéieren, datt si iwwert de Wee vun zwee groussherzogleche Reglementer bei alternativen Energieprojete Subsidien accordéiert a bei der Produktioun vu Strom op Basis vun erneierbarer Energie, wéi Wand a besonnesch Sonn, finanziell Hëllef gëtt. Am Ganze si ronn 1,5 Millioun Euro dofir virgesinn. An deem Zesummenhank sief bemierkt, datt d'europäesch Kommissioun och der Meenung ass, datt eng Erhéijung vun dem Undeel vun erneierbaren Energië praktesch nëmme mat Hëllef vun der Photovoltaik méiglech ass.

Duerch de Réckgrëff op erneierbar Energië kann een zwee Hauptobjektiver errechen:

1. An der Zukunft kann eng besser Versuergung mat Eegenenergie garantéiert ginn, an dofir kann ee méi onofhängeg vum Ausland ginn.
2. Virun allem kënne mir e wichtege Beitrag zur CO₂-Reduktioun leeschten.

Ze begrëssen ass och, datt d'Gemengen, déi an der Energiepolitik ee wichtege Vecteur sinn, iwwert de Wee vum Umweltfong, hir Projete vun alternativen Energië bis zu 50% subventionnéiert kënne kréien, dat heescht 25% méi wéi ënnert deem fréiere PEEC-Programm.

Ronn 372.000 Euro sinn och virgesinn, fir energetesch Assainissementer vu Gebaier virzehuelen. Derniewent verfügt de Ministère vun de Classes moyennes iwwert e Kredit vun 247.894 Euro am Intérêt vum Carnet d'habitat.

An deem Kontext wëll ech d'Iddi vun engem sougenannten Energie-Pass opwerfen. An deem Pass wieren all Aarbechten, déi zu enger verbesserter Energienotzung bei de Privatstéit géinge féieren, opgelëscht. De Besëtzer vun esou engem Energiepass hätt dann Urecht op d'staatlech Subventionen.

Duerch dës Mesurë kéint mat Sécherheet eng zousätzlech Dynamik an der Promotioun vun den erneierbaren Energien entstoën. Gläichzäiteg di sech awer och nei potenziell ekonomesch Avantagen op. D'Demande no esou Installatiounen mécht dës Maart méi interessant. Hei gëtt also ee gutt Beispill geliwert, wéi d'Ekologie effektiv ekonomesch wierksam ka sinn.

Aktiv géint d'Loftverschmutzung a fir d'Reduktioun vun CO₂ virgoen, heescht awer och den öffentlechen Transport verbessern. D'Initiativ vum Transportminister, zesumme mat de Verantwortleche vun der Stad Lëtzebuerg, den Accès un de Kierchbierg, de

Findel an de Sennengerbiereg, duerch eng Zuch-respektiv Tramverbindung ze verbesseren, ass ee Schrëtt an déi richteg Richtung.

Aktiv géint d'Loftverschmutzung virgoen, bedeit awer och nei Technologien am Stroosseverkéier promovéieren. Op dëser Plaz soll dofir virun allem op de Kaf vun 3 NE-Bussen, dat heescht No-Emission-Buses, higewisen ginn. Et sinn dat Bussen, déi op Basis vun der Brennstoffzellentechnik funktionéieren. Dës Initiativ gëtt gemeinsam gedroe vum Transportministère, der Stad Lëtzebuerg, Daimler-Chrysler, der FLEAA an der Europäescher Unioun.

Eng aktiv Ëmweltpolitik bedreiwen heescht awer och, den natierleche Liewesraum verbesseren. Ech denken do prioritär un d'Qualitéit vun eise Gewässerleef, wou leider queesch duerch d'Land nach vill Defiziter bestinn.

Eng aktiv Ëmweltpolitik bedreiwen heescht awer och, sech Gedanken iwwer eng sougenannten Eco-Fiskalitéit maachen. Ech wëll hei nach eng Kéier un d'Regierungserklärung vum 12. August 1999 erënnere, déi zu dëser Thematik klor war: „Le principe de l'introduction d'une taxe écologique trouve l'assentiment des délégations. L'instrument d'une taxe écologique doit présenter les caractéristiques d'un instrument destiné à influencer le comportement des consommateurs et producteurs, de sorte que son produit sera par essence variable sinon dégressif. Du fait de son caractère de „Lenkungsinstrument“, il ne peut avoir qu'un effet neutre sur l'IPC. En aucun cas une taxe écologique ne peut augmenter la charge fiscale globale...“

D'Diskussioun ëm d'ekologesch Fiskalitéit, an där den Öko-Bonus soll mat berücksichtegt ginn, muss gefouert ginn, woubäi ze bedenken ass, dass mir schonns eng sougenannten Tax kennen, an zwar déi um Elektreschen. Déi nei Recetten, déi gegebenenfalls entstinn, dierfen, a mengen Aen, net fir d'Finanzéierung vu soziale Leeschtungen déngen, mä müssen integral an ëmweltschützeresch Projeten investéiert ginn, well soss d'Grondphilosophie vun enger Öko-Tax net respektéiert gëtt.

Här Präsident, Dir Dammen an Dir Hären. Den 3. Volet vun der Nohaltegkeet ass d'Sozialpolitik. D'Evolution vun eise Sozialsystem ass direkt liiert un d'wirtschaftlech Entwécklung vum Land. Et ass d'Flicht vun der Allgemengheet, an enger opgeschlossener Gesellschaft all deenen ze hëllefen, déi duerch hiert Onverschelden net méi an der Lag sinn, mat eegene Kräfte ee Liewen an Dignitéit ze féieren. Hei muss d'Solidarité nationale spillen. Mä d'Sozialpolitik muss och ëmmer realistesch gekuckt ginn. Si muss hir Grenzen do hunn, wou se ufänkt kontraproduktiv ze ginn. De Ruff no ëmmer méi sozialen Dëngschtleeschtungen kann net als en Uerder un de Stat verstane ginn, d'Bierger aus der Verantwortung ze entloossen.

D'Politik muss de Courage opbréngen, fir nees Wäerter wéi individuell Verantwortungsbewosstsinn an Ausübung vu Flichten ze propagéieren.

De Stat ka vill, mä net alles.

Virun allem an enger Period, wou d'Ekonomie Rekordzuele vermellt, gëtt den Appetit méi grouss. D'Fuerderungen no ëmmer méi iwwerschloen sech da gär, wéi mir dat jo och an deene leschte Woche konnten an dësem Land feststellen. Eenzelner menge souguer, ee Generalstreik misst ausgeruff ginn, fir déi béis politesch Verantwortlech an d'Knéien ze drécken. Sécher, déi momentan Situatioun vun eise Pensiouns- a Krankekeese géng kuerzfristeg finanziell Verbesserung méiglech maachen. D'Fro, ob dat verantwortlech vis-à-vis vun der Zukunft an am Sënn vun der Nohaltegkeet ass, muss awer an dësem Kontext kënne gestallt ginn.

Huele mir als Beispill eise Pensionssystem. Enn 1999 huet déi legal Reserv 3,68 Milliarden Euro bedroen, dat war 2,64 mol d'Mindestreserv. Do läit d'Versuchung no, fir strukturell Verbesserung virzehuelen. An dach muss een, besonnesch um Niveau vun eise Pensionssystem, laangfristeg denken, woubäi awer hei soll betount ginn, dass sougenannten Hongerrente kuerzfristeg sollen iwwert de Wee vum Budget verbessert ginn.

An der ganzer Diskussioun dierfe mir och net vergiessen, dass ëmmer méi Pensiounen an d'Ausland transferéiert ginn.

Et ass also derwäert, dass een am Pensiouns-dossier e Bléck no vir werft. D'Etüd vum Bureau international du Travail kann zu dësem Zäitpunkt nach net kommentéiert ginn, well eréischt een Tëschebilan bekannt ass. Trotzdeem kann elo schonns festgehale ginn, dass mir laut dësem Tëschebericht bis d'Joer 2020 keng Finanzéierungsproblemer hätten, wann een annuelle Wuesstum vum PIB vu 4% bis dat Joer kéint realiséiert ginn. Zu ähnleche Konklusiounen kënnt den technesche Bilan vum 20. November 1998 vun der Inspection générale de la Sécurité sociale, deen och Projektiounen bis an d'Joer 2020 mécht, wou eng Lieweserwaardung vu 75,1 Joer fir d'Männer a vu 85,2 Joer fir d'Fraen erwaart gëtt.

Am niddrege Scénario brauche mir am Joer 2020 méi wéi 2 Assuréeen, fir eng Pensioun ze finanzéieren. Am mëttelere Scénario bleiwe mir am Joer 2020 nach ënnert dësem Seuil. Den idealen Zoustand erreeche mir mam héije Scénario, wou am Joer 2020 de Coefficient de charge 36,51% ass, dass heescht dass manner Assurée gebraucht ginn, fir d'Pensiounen ze bezuelen. An dësem Scénario dierft déi legal Reserv bei 3,71 leien, also ee gudde Polster. Déi leschtgenannte Projektioun bedéngt allerdéngs en Zouwuess vun 10.000 Aarbechtsplaze pro Joer, a spéitstens hei stelle sech dann déi kruzial Froen:

- Ass dat d'Zil, wat dëst Land sech stellt?

- Wëlle mir esou ee Wuesstum, deem net nëmmen qualitativ Verbesserunge mat sech bréngt, mä deem och qualitativ Verschlechterunge bedeit?

- Si mir bereet, an eng Wuesstumsfal ze tappen oder wëlle mir eis géint dës ekonomesch Ofhängegkeet wieren?

- Acceptéiere mir, datt eist Land ëmmer méi zersiedelt gëtt, datt nach all Dag méi Autoen eis Grenze passéieren a fir Chaos op de Stroosse suergen?

- Si mir bereet, vläicht en Deel vun eisem Iwwerfloss opzeginn an nees aner Wäerter an de Vierdergrond ze stellen?

- Si mir och bereet, an der Finanzéierung vun eisem Pensiounssystem nei Weeër ze goen, ee Wee deem eis erlaabt, manner ofhängeg vun dem wirtschaftleche Wuesstum ze sinn?

Sécher all déi Froen, dat ginn ech ganz gären zou, sinn net liicht ze beäntweren, mä si mussen gestallt ginn. An ech géing mengen, d'Zäit ass räif, datt mir ee grouss ugeluegten Débat fëiere sollen iwwert d'Zukunft vun dësem Land, ee Land fir dat et sech lount, sech ëm seng Zukunft Gedanken ze maachen. Dësen Débat huet awer nëmmen eng Chance, wann e fräi vun hyperideologeschen Iddië gefouert ka ginn. All Acteur soll sech doru bedeelegen, et ass keen Terrain, deem nëmmen der Politik soll reservéiert sinn. An dës Fro beschäftigt vill Leit, ganz vill Leit. Aus alle soziale Schichten. Net zulescht déi 39 Entrevuën, déi ech mat de Forces vives aus eisem Land hat, hunn dat bewisen. Jo d'Leit dobauss maache sech Suergen ëm eis Zukunft. D'Politik huet elo déi eemoleg Chance ze handelen, well d'Finanze gutt sinn.

Eng Plate-forme, fir iwwer Renten ze diskutéieren, huet hire Sënn, mä et ass nëmmen een Deelaspekt vun der ganzer Problematik. Loosse mer déi Plate-forme méi grouss maachen an eis méi wäitgehend iwwert de wirkleche Fong vum Problem ënnerhalen. Ech wëll awer gläich virausschécken, datt et net just duergeet, en Débat ze fëieren, mä mir mussen eis och iwwer weider konkret Mesuren eens ginn. Philosophesch-ideologesch Stilübungen si vläicht flott, mä mir brauchen elo konkret Léisungsvirschléi.

An dës Problem huet leider nach aner Facetten. Vill Leit fille sech net méi wuel an dësem System. Si packen den Drock net méi, si flüchte virun der Realitéit. Vill individuell Schicksaler gëtt et, nëmmen weening sinn der bekannt. Den Drogekonsum ass steigend. Dat muss dach eng Ursaach hunn. De Gesondheitsminister ass sech der Problematik bewosst. Hien huet vill Efforen a sengem Budget gemaach, fir dës Fléau aktiv ze bekämpfen.

(Interruptions diverses)

M. le Président. - Dir Dammen an Härën, ech géif ëm e bësse méi Opmierksamkeet bieden.

M. Gusty Graas (DP), rapporteur. - Et ass de staarke Wonsch vun all Papp an all Mamm, datt hir Kanner ni a Kontakt mat Droge kommen. Et ass dat meeschtens d'Enn vun engem hoffnungsvollen Liewen. Dofir mussen mir endlech eng seriös Diskussioun fëieren, ob Leit, déi Droge konsuméieren, krank sinn oder net. Wa mir der Meinung sinn, datt et sech ëm krank Persounen handelt, dann däerfe si och net an de Prisong gespaart ginn. Villméi muss et awer drëm goen, fir ze verhënneren, datt d'Leit an eng Situatioun kommen, wou si keen Auswee méi gesinn.

Mir gesinn dat zum Beispill ganz kloer, wa mir d'Aarmuttsituatioun zu Lëtzebuerg kucken. Och wa Lëtzebuerg déi beschte Wirtschafts- a Finanzdaten opzeweisen huet, sou gëtt et dofir net manner Aarmutt bei eis. Tëschen 1995 a 1998 ass d'Aarmutt, laut enger Etüd vum CEPS-Instead, esouguer liicht eropgaangen, dat also an de Jore vun héijem Wirtschaftswuesstum.

Mir däerfen d'Aen net verschléisse vis-à-vis vun dësem Fléau a mussen versichen, datt esou mann wéi méiglech Leit an dës Situatioun kommen. Déi sougenannte Revenus de remplacement si gutt a si verhënneren, datt nach méi Leit an d'Aarmutt erarëtschen.

Et ass awer a mengen Ae besser, vun Ufank un ze versichen, dës Situatioun iwwer eng gutt Formatioun ze verhënneren. Kanner, déi an net méi funktionéierende Familljestruturen opwuessen, mussen gehollef kréien, besonnesch wann ee weess, datt et ëmmer méi oft virkënnt, datt Kanner regelrecht vun den Elteren abandonnéiert ginn. Et ass also e Besoin do, fir de Familljen erëm méi staark de Gedanke vun der Responsabilitéit ze vermëttele a si méi staark an d'Flicht ze huelen.

D'Iddi vum neie Lëtzebuerg, vun deem am schrëftleche Rapport geschwat gëtt, muss der Aarmutt besonnesch Rechnung droen. Wa mir vu qualitativem Wuesstum schwätzen, da mussen mer och eng qualitativ héichwäerteg Formatioun an Erzéiung garantéieren. Hei huet net nëmmen de Stat eng Roll ze spillen, mä virun allem jiddfer Eenzel an d'Gesellschaft.

Eist Land muss seng Chance notzen, fir sech ganz schnell un dat neit ekonomescht Ëmfeld unzepassen. Mir däerfen allerdéngs déi net vergiessen, déi Problemer hunn, fir sech op deem neie Rhythmus anzustellen. Et gëllt also eng Konzeptioun vun engem „New Luxembourg“ ze schafen. Dës Konzeptioun baséiert op folgenden Elementer:

1. Ee performante Schoulsystem;
2. de Wëllen an déi nei Ekonomie ze investéieren;
3. eis Ekonomie ze diversifizéieren an

4. eng Gesellschaft schafen, déi sech duerch eng staark sozial Kohesioun auszeechent.

Effektiv muss eist Land versichen, esou wéi an der Vergaangenheet, en atypesche Wee an dat neit Lëtzebuerg ze fannen, dat heescht en ekonomeschen a soziale Modell schafen, deen no de Besoine vun eiser Gesellschaft an eiser Ekonomie orientéiert ass. Dozou gehéiert awer och d'Fäegkeet, eis kulturell Identitéit an engem sech verännernden Ëmfeld ze festegen, ouni ze vergiessen, datt d'Zukunft vum Land ofhängeg ass vun engem ausgeglachenen Zesummeliewe mat eisen auslännesche Bierger.

Här President, Dir Dammen, Dir Hären, d'Analys vum Budget fir d'Joer 2001 beweist, datt eist Land bei engem kruziale Moment vu senger Geschicht ukomm ass. Haut muss eis Ekonomie nei grouss Erausforderungen unhuelen. Eis ganz Gesellschaft, also de Stat, all d'Acteuren aus der Zivilgesellschaft an aus der Wirtschaft, bref, all Bierger, mussen dësen Défi unhuelen, fir den Objectif vum neie Lëtzebuerg ze erreechen.

Dofir mussen mir eng laangfristeg Approche an eise politeschen Denken zum Ausdrock bréngen. D'Konzeptioun vum Développement durable, fir d'Ekonomie, d'Ekologie an d'Sozialpolitik besser ze harmoniséieren an ze koordinéieren, ass de Guide um Wee fir an dat Lëtzebuerg. Dobäi muss een och ënnersträichen, datt mir an enger europäescher Gemeinschaft liewen. An der Zukunft gewannen dofir eis Verpflichtungen op internationalem Niveau ëmmer méi u Bedeitung.

D'Schaf vum engem Corps civil erlaabt eis zum Beispill, anere Leit a frieme Länner ze hëllefen. Et ass dat eng nobel Aufgab. 0,76% vum Revenu national brut stelle mir der Kooperatioun an der Entwécklungshëllef zur Verfügung. Den Objectif ass 1% bis um Enn vun dëser Legislaturperiod. Domat bezie mir, datt et eis eescht gemengt ass, fir ee kleng bescheiden Bättrag zu dem Kampf géint de grouss Misère, deen op ville Plazen op dëser Welt doheem ass, ze leeschten.

Eist Land kennt zënter Joren eng ganz gutt, jo et kann ee scho behaupten, eng excellent wirtschaftlech Situatioun. Dat ass schonn e puermol hei duerchgeklungen. D'Statsfinanze sinn, wéi gesot, gesond, d'Ekonomie dréit an engem héije Rhythmus, de soziale Schutz ass ëmfassend. Mä dëst Bild vun eise Land ass net komplett: De Phenomeen vun der

Aarmutt, deen ech schonn ugesprach hunn, gëtt et och. Den Taux de suicide ass héich, vill ze héich, d'Liewensqualitéit léisst a verschidde Géigende vum Land ze wënschen iwwreg an den héije Konsum vun Droge mécht eis, wéi gesot, Suergen.

Mä wat sinn dann elo d'Ursaache vun deene Gesellschaftsproblemer? Firwat zerstéiere vill Leit hiert Liewe selwer? Maache mir eis genuch Gedanken doriwwer? Hei an do huet een d'Gefill, wéi wa sech e gewëssenen Desinteresse un de wierkleche Problemer vun eiser Gesellschaft géing breet maachen. Si mir also net gefuerdert, fir deelweis nei Weeër ze goen?

Op dësem Wee mussen mir och nees méi ethesch Grondsätz an eist Handeln an Denken iwwerhuelen. Grad eng Kris wéi déi vum BSE mécht kloer, wéi wäit eis Gesellschaft sech vun elementare moralesche Prinzipien entfernt huet. Wa Profitdenke keng Barrière méi kennt, dann huet eng ganz geféierlech Entwécklung agesat. An dës Tendenz mussen mir net nëmme bremsen, mir mussen se stoppen. Si gëtt zu engem Fléau, deen d'Fundament vun eise gesellschaftlechen Zesummeliewen zerstéiert.

De Mënsch dierf sech net iwwer all natierlech Bestëmmungen ewech setzen. Hien huet eng moralesch Verpflichtung vis-à-vis vun de kommende Generatiounen. „Ohne Ehrfurcht vor dem Leben hat die Menschheit keine Zukunft“, huet den Albert Schweitzer eng Kéier gesot. Einfach Wieder, mä Wieder mat engem déiwe Sënn, déi mir respektéiere sollen.

Mir hunn hei zu Lëtzebuerg vill Atouten. Loosse mir déi excellent finanziell Situatioun notzen, net fir kuerzfristeg Bënnfisser mat laangfristegen nefaste Konsequenzen ze erreechen. Neen, loosse mir se notzen, fir an dat neit Lëtzebuerg vu muer ze investéieren!

Ech soen Iech merci.

Des voix.- Très bien.

M. le Président.- Ech ginn Akt vun der Deklaratioun vum Rapporteur, dem Här Gusty Graas.

Muer de Mëtteg, um halwer dräi, héiere mer den Exposé vum Här Budgetsminister Luc Frieden. Domat wäre mer um Enn vun eiser Sitzung vun haut ukomm.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 16.22 heures)